

4.6 REZUMATUL CONSTATĂRILOR, CONCLUZIILOR

Constatări cheie	Concluzii	Recomandări
Aspectul strategic nr. 1: Consecințele crizei asupra strategiei și implementării PO		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Toate Evaluările Intermediare consideră că această criză economică are implicații foarte importante pentru PO-uri, în mod special în ceea ce privește progresul implementării lor. ▪ Canalele cauzale prin care criza afectează PO-urile sunt complexe și multi-dimensionate și nu sunt întotdeauna evidente. Ele includ domeniile evidente, cum ar fi lipsa de resurse publice și a capacității administrației publice și accesului la finanțe, însă și influențe mai complexe prin valoarea redusă a activelor și declinul cererii de pe piața internă și cea de export; ▪ Evaluările impactului crizei sunt în general negative, iar Evaluările Intermediare nu identifică nicio parte bună. O excepție o reprezintă POR, care a evidențiat potențialul pentru prețuri contractuale de infrastructură reduse; ▪ Cu anumite excepții, Evaluările Intermediare nu văd în general vreo influență strategică a crizei asupra PO-urilor, ci mai degrabă consideră că ea împiedică implementarea. Excepțiile sunt reprezentate de PO DCA și POS DRU, unde sunt evidențiate anumite implicații strategice. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Criza împiedică în general progresul și în special implementarea și absorbția efectivă. Așadar, toate posibilitățile de a spori absorbția trebuie să fie analizate în contextul curent; ▪ AT are un potențial deosebit în acest sens, așadar este dezamăgitor să observăm că Axele Prioritare ale POAT, PO DCA și axele prioritare de AT înregistrează ele însele un progres lent, datorat parțial crizei, dar și altor motive procedurale și administrative; ▪ Nu ar părea necesară revizuirea Strategiei CSNR sau a majorității PO-urilor în mod fundamental, deși există anumite cazuri unde acest lucru ar putea fi necesar. 	<p>R(a) toate opțiunile de accelerare a absorbției trebuie luate în considerare în contextul obiectivelor și a regulilor de funcționare curente ale CSNR și PO-urilor;</p> <p>R(b) utilizarea AT pentru a susține într-un mod proactiv beneficiarii actuali și pe cei potențiali;</p> <p>R(c) utilizarea AT pentru a externaliza funcția de management și pe cele tehnice ale PO în cazuri de capacitate internă redusă și blocaje, de ex. furnizarea de servicii de consultanță către solicitanți, evaluarea cererilor, susținerea ulterioară a solicitanților acceptați.</p>
Aspectul strategic nr. 2: Relevanța, eficiența și eficacitatea strategiilor PO		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ După un start lent la începutul perioadei CSNR, PO au înregistrat în general un progres semnificativ în ceea ce privește lansările, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Performanța slabă a POAT și a Axelor Prioritare de AT este dezamăgitoare, întrucât acestea ar trebui să asigure soluțiile la multe 	<p>R(d) dezvoltarea în prezent a unui cadru „bazat pe cerere” pentru realocări, în baza zonelor de necesități care ar putea absorbi fonduri</p>

Constatări cheie	Concluzii	Recomandări
<p>primirea și procesarea cererilor, aprobarea și, în multe cazuri, și contractarea. Un proces de îmbunătățire incrementală a avut un oarecare succes în rândul PO-urilor;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Totuși, progresul PO este variabil, o serie de PO fiind relativ performante, iar altele mult mai puțin. Cele relativ performante sunt POR, POS CCE, POS DRU și POS MED, iar cele mai puțin performante sunt POAT, PO DCA și POS T. ▪ tiparul din cadrul PO-urilor este și el variabil și toate PO-urile includ anumite Axe Prioritare relativ lente. La rândul său, performanța la nivel de Axă Prioritară tinde să reflecte o performanță variabilă la nivel de DMI. ▪ În final, în cadrul tuturor PO-urilor, nivelul efectiv de absorbție este destul de redus și mult în urma țintelor CSNR și PO 2007-10 în acest sens. 	<p>alte dificultăți de implementare, mai degrabă decât să fie ele însele obstacole în calea implementării;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Perspectiva reflectată în majoritatea Evaluărilor Intermediare este una relativ optimistă, adică aceea că ritmul curent de absorbție va crește acum treptat și că nivelul curent redus este parțial o reflectare a momentului în care au fost realizate Evaluările Intermediare; ▪ Alături de un proces continuu de îmbunătățire procedurală, a venit probabil vremea de a lua în calcul și realocări semnificative în cadrul CSNR. Ar fi mai bine ca acest lucru să se realizeze pe o bază proactivă planificată, decât pe una ad hoc reactivă. 	<p>suplimentare, mai degrabă decât căutarea reactivă a unor destinații pentru bani necheltuiți, în mod ad hoc;</p> <p>R(e) identificarea unei serii de AP-uri și operațiuni, preferabil unele de anvergură mare, care au potențialul de a absorbi sume semnificative de finanțare suplimentară și care îndeplinesc și criteriile necesare în ceea ce privește utilitatea, impactul potențial, evitarea powerilor suplimentare, de ex. drumuri locale²⁷, IMM-uri, cercetare de nivelului trei. Un punct de plecare evident îl reprezintă AP-urile cu rate relativ ridicate de absorbție;</p> <p>R(f) să se ia în calcul includerea în PO a unor zone de cheltuieli adecvate, care nu sunt deja incluse în CSNR. De exemplu, proiecte de transport eligibile dar ne-cofinanțate în cadrul POS T, sectorul de Justiție din PO DCA;</p> <p>R(g) realizarea de activități de promovare orientate către potențialii beneficiari</p> <p>R(h) să se retragă bani din operațiuni care sunt în prezent nelansate sau sunt neperformante din cauza unor obstacole fundamentale în implementarea lor care nu au fost încă soluționate, la un anumit termen limită (de exemplu sfârșitul anului 2010);</p> <p>R(i) prioritizarea unei funcționări îmbunătățite a AT la nivel de CSNR și PO, ca activator potențial al absorbției în cadrul CSNR și al</p>

²⁷ Raportul de Sinteză al Evaluării Ex Post a DG Regio sugerează eliminarea îmbunătățirilor pentru drumuri din Politica de Coeziune post-2013.

Constatări cheie	Concluzii	Recomandări
		<p>PO-urilor. O serie largă de recomandări detaliate în acest sens este inclusă în Raportul de Evaluare Intermediară a POAT (a se vedea Anexa 1 pentru rezumat)</p> <p>R(j) numirea unor "supraveghetori la nivel de PO" pentru a consilia/susține CM/AM la nivel de PO. Rolul lor ar fi să identifice proactiv și să susțină CM/AM în abordarea blocajelor și obstacolelor în calea implementării;</p> <p>R(k) analiza funcționării activității existente de monitorizare și audit la nivel de proiect cu scopul de a asigura sprijin orientat către client și beneficiar;</p> <p>R(l) susținerea în fața Comisiei Europene a posibilității de a trata perioadele 2007-13 și 2014-20 ca pe o singură perioadă pentru CSNR din perspectivă strategică</p>
<p>Aspectul strategic nr. 3: Relevanța mecanismelor de implementare</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Deși s-au înregistrat multe dificultăți, s-au produs și o serie de îmbunătățiri în ceea ce privește mecanismele de implementare. Rapoartele de Evaluare Intermediară sunt în general pozitive în ceea ce privește acest aspect și niciunul dintre ele nu propune alternative radicale la convențiile de implementare curente în cadrul rundei prezente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Schimbări majore în această etapă aduse arhitecturii de implementare în cadrul CSNR ar fi probabil contra-productive și distrugătoare. Așadar, nu rămâne altceva decât menținerea unui proces de îmbunătățire continuă, așa cum semnalează propunerile Guvernului României de la jumătatea anului 2010 privitor la implementarea CSNR. ▪ Cu toate acestea, nu există niciun motiv pentru care să nu se ia în calcul structuri alternative pentru perioada post-2013. Totuși, dacă acest lucru s-ar întâmpla, ar fi de dorit ca 	<p>R(m) menținerea accentului pe transformarea structurilor de implementare existente într-unele mai eficace și eficiente în perioada 2007-13;</p> <p>R(n) dacă se iau în calcul mecanisme alternative pentru perioada următoare, să înceapă examinarea lor de pe acum, inclusiv analiza în detaliu a abordărilor din alte State Membre relevante²⁸, pentru a vedea cum au lucrat și de ce.</p>

²⁸ Relevanța include aici în mod special alte sisteme de administrație publică relativ centralizate.

Constatări cheie	Concluzii	Recomandări
	investigațiile și planificarea în acest sens să înceapă acum.	
<p>Aspectul strategic nr. 4: Potențialul de îmbunătățire a impactului investițiilor</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Evaluările Intermediare au fost realizate într-o perioadă în care experiența efectivă de implementare a proiectelor era relativ redusă. Astfel, aspectul impactului investițiilor și al modului de îmbunătățire a acestora nu au fost esențiale pentru evaluările intermediare; ▪ Ei au analizat în general acest aspect din perspectiva calității mecanismelor de selectare și evaluare a proiectelor. Au fost identificate dificultăți considerabile în cadrul anumitor Evaluări Intermediare, în special în cazul PO DCA și a POS DRU. Cu toate acestea, ele au reflectat în general eficacitatea și eficiența, mai degrabă decât calitatea proiectelor aprobate care rezultau în urma aplicării sistemului de evaluare și aprobare; ▪ Comentariile din Evaluările Intermediare în privința coordonării au fost în general pozitive la un nivel rezonabil, în sensul că au fost identificate mecanismele de coordonare și că este evitată suprapunerea directă și duplicarea. Cu toate acestea, Evaluările Intermediare rămân agnostice în privința calității coordonării practice efective, acolo unde aceasta este necesară în ceea ce privește investițiile specifice și coordonarea acestora; ▪ Evaluarea Ad Hoc privind capacitatea beneficiarilor a explorat aspectul obstacolelor în calea implementării în rândul beneficiarilor și a identificat o serie de astfel de obstacole, <ul style="list-style-type: none"> ▪ Evaluările Intermediare ca atare nu oferă informații explicite pe acest subiect; ▪ Cu toate acestea, alte părți din Evaluările Intermediare oferă informații implicite despre modul în care impactul ar putea fi îmbunătățit; ▪ O serie de Evaluări Intermediare identifică potențialul de a oferi asistență tehnică superioară beneficiarilor, în mod special în etapa de implementare; ▪ Având în vedere absența din evaluările intermediare a contactului cu beneficiarii performanți, este de dorit să se inițieze evaluări care să abordeze aspectul calității și al implementării numeroaselor proiecte aprobate. 		
<p>R(o) inițierea unei examinări calitative independente a unui eșantion de proiecte contractate, specialiști cu experiență în evaluarea de proiecte de dezvoltare;</p> <p>R(p) crearea mai multor Grupuri de Lucru Ad Hoc temporare pentru a aborda probleme și blocaje specifice de coordonare, de ex., alte operațiuni majore întârziate.</p>		

Constatări cheie	Concluzii	Recomandări
inclusiv probleme procedurale binecunoscute, dar și probleme legate de capacitatea și capabilitatea în rândul beneficiarilor înșiși.		